

กระบวนทัศน์การบริหารการศึกษา เพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ

A Paradigm Of Educational Administration For The Royal
Thai Air Force Personnel Preparedness

บทความวิจัย

นาวาอากาศโท เสน่ห์ ภูิกวงศ์

โรงเรียนจ่าอากาศ

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

E-mail: sunny090504@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ ๑) องค์ประกอบกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศและ ๒) แนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ มีการดำเนินการเป็น ๔ ขั้นตอนคือ ๑) ศึกษาค้นคว้ากระบวนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ๒) วิเคราะห์องค์ประกอบกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ๓) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ และ ๔) การสังเคราะห์แนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ผลการวิจัยพบว่า ๑) องค์ประกอบของกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศเป็นพหุองค์ประกอบ ๗ องค์ประกอบ ๑๔๙ ตัวแปร ประกอบด้วยด้านสถาบัน ด้านการนำ ด้านการวางแผน ด้านระบบการฝึกศึกษา ด้านกำลังพล ด้านการวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ และด้านหน่วยเกี่ยวข้อง โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ๒) องค์ประกอบ คือด้านสถาบันกับการนำ และมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๕ องค์ประกอบ คือด้านการวางแผน ด้านระบบการฝึกศึกษา ด้านกำลังพล ด้านการวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ และด้านหน่วยเกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าองค์ประกอบกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศเป็นพหุองค์ประกอบ ๗ องค์ประกอบ มีตัวแปรลดลงจาก ๑๔๙ เป็น ๘๐ ตัวแปร มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ๒) แนวปฏิบัติการบริหารการศึกษา รวมทั้งสิ้น ๒๔๐ แนวปฏิบัติ แบ่งเป็น ๑) ด้านสถาบัน มี ๔๕ แนวปฏิบัติ ๒) ด้านการนำ มี ๓๖ แนวปฏิบัติ ๓) ด้านการวางแผน มี ๓๐ แนวปฏิบัติ ๔) ด้านระบบการฝึกศึกษา มี ๕๑ แนวปฏิบัติ ๕) ด้านกำลังพล มี ๓๖ แนวปฏิบัติ

๖) ด้านการวัดวิเคราะห์และจัดการความรู้ มี ๒๔ แนวปฏิบัติ และ ๗) ด้านหน่วยเกี่ยวข้อง มี ๑๘ แนวปฏิบัติ

คำสำคัญ : กระบวนการบริหารการศึกษา/การเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ

Abstract

The purposes of this research were to determine; 1) the components of a paradigm of educational administration for RTAF personnel preparedness and 2) the guidelines of practices for educational administration for RTAF personnel preparedness. The research had four operationalized steps: 1) Studied on educational administration paradigm, 2) Analyzed the factors of the paradigm of educational administration for the RTAF personnel preparedness (3) Confirmed the factors of the paradigm of educational administration for the RTAF personnel preparedness and (4) Synthesized the guidelines of practices for educational administration to prepare the RTAF personnel. The findings of the research were as follows: 1) The components of the paradigm of educational administration for the RTAF personnel preparedness were the 7 multi-factors (149 variables): Institution, Leading, Planning, Education and Training System, Personnel, Measurement- Analysis and KM, and Stakeholder. Overall, the respondents gave a very high level rating for two factors: Institution and Leadership while the other five factors were given a high level rating. The results from

the CFA confirmed that the ๗ factors of the paradigm of educational administration for the RTAF personnel preparedness were consistent with the empirical data but the variables decreased from 149 to 80. 2) There were a total of 240 guidelines of practices for educational administration: 1) 45 Institutional Guidelines, 2) 36 Leadership Guidelines, 3) 30 Planning Guidelines, 4) 51 Education and Training Systems Guidelines, 5) 36 Personnel Guidelines, 6) 24 Measurement, Analysis and KM Guidelines, and 7) 18 Stakeholder Guidelines.

Keywords: A Paradigm of Educational Administration/The Royal Thai Air Force (RTAF) Personnel Preparedness

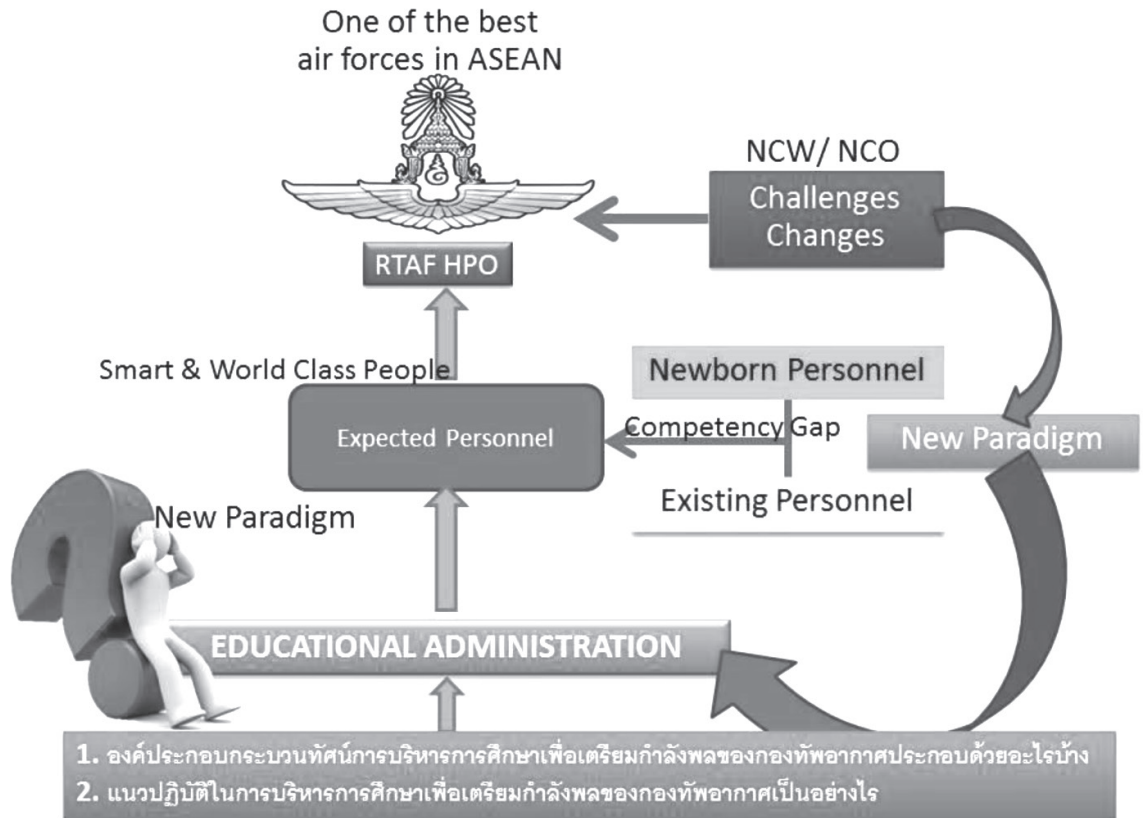
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ เกิดขึ้นมาอย่างเป็นวิวัฒนาการ การมองเห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยกระบวนการทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปหรือเป็นการมองเห็นเดียวกันในมุมมองใหม่จะส่งผลต่อวิถีปฏิบัติและเกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการต่าง ๆ ตามมา การที่เรายังคงเลือกกระบวนการทัศน์เดิมในการปฏิบัติ ในขณะที่สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งแนวโน้มหรือหนทางเบื้องหน้านั้นเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลวัต จะทำให้เราแก้ไขปัญหาหรือเกิดการพัฒนาต่อไปได้ค่อนข้างยากลำบาก ดังนั้นเมื่อใดที่กระบวนการทัศน์เดิมไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรือก่อให้เกิดการพัฒนา เราจะต้องเปลี่ยนย้ายสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ ที่จะนำพาเราไปได้ในทิศทางที่ดีกว่าเดิม

ในทางการทหาร แนวโน้มการทำสงครามที่จะเกิดในอนาคต คือ การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์หรือ

หลักนิยมจากยุคอุตสาหกรรมที่จากเดิมที่ใช้ยุทธโธปกรณ์เป็นศูนย์กลาง (Platform Centric Operation: PCO) ไปสู่ยุคข้อมูลข่าวสารที่เน้นการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Operation: NCO) ซึ่งกองทัพจะมีระบบอาวุธยุทธโธปกรณ์ที่ทันสมัยมีระบบส่งกำลังและเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ เข้ามาพัฒนาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดวิธีการขั้นตอนกระบวนการทำงานและองค์ความรู้ใหม่รวมถึงพฤติกรรมและค่านิยมในการทำงาน และที่สำคัญคือคุณลักษณะหรือสมรรถนะของกำลังพลที่จะต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม (Office of Force Transformation, 2005) ในเชิงการบริหารกองทัพจำเป็นต้องมีมุมมองที่เปลี่ยนไปจากเดิมในหลาย ๆ ด้าน เช่น จุดสนใจของกำลังพล ที่เคยอยู่ที่ผู้บังคับบัญชาจะเปลี่ยนไปให้ความสนใจกับผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานผู้บังคับบัญชาระดับสูงปรับบทบาทจากการตรวจสอบมาเป็นการนำองค์การที่มีประสิทธิภาพตลอดจนผู้บังคับบัญชาระดับต่าง ๆ จะลดบทบาทในการควบคุมไปเป็นการให้การสนับสนุน แนะนำในฐานะพี่เลี้ยง ส่วนโครงสร้างของกองทัพจากการแบ่งโครงสร้างตามลำดับขั้นจะหันไปให้ความสำคัญกับโครงสร้างที่เน้นการทำงานเป็นทีมหรือเครือข่าย การจัดอัตรากำลังพลที่เน้นความชำนาญเฉพาะหน้าที่จะเปลี่ยนไปเน้นที่กระบวนการที่กำลังพลมีความสามารถในการบูรณาการทักษะ ความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และจะได้รับการประเมินผลงานที่เน้นความเป็นเลิศด้วยเกณฑ์การประเมินเชิงมีพัฒนาการแทนที่ใช้เกณฑ์มาตรฐานคงที่และดูผลงานโดยภาพเฉลี่ย (ธีรนนท์ นันทขว้าง, ๒๕๕๕)

ในส่วนของกองทัพอากาศมีวิวัฒนาการเปลี่ยนผ่านกระบวนทัศน์ตามการเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลาที่ผ่านมา ด้วยแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มีพลวัตสูงผลักดันให้เกิดแรงขับเคลื่อนภายในกองทัพอากาศเพื่อบูรณาการเป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ทั้งทางตรงและทางอ้อม กองทัพอากาศต้องการกำลังพลสมรรถนะสูง ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดนอกเหนือจากเทคโนโลยีและยุทธวิธีที่เหมาะสม คุณภาพของกำลังพลมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จในการปฏิบัติการกิจ คุณภาพกำลังพล ก่อให้เกิดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของภารกิจ กองทัพอากาศไม่ต้องการกำลังพลจำนวนมากนัก เมื่อเทียบเป็นอัตราส่วนต่ออากาศยานที่มีอยู่แต่ต้องการคุณภาพมากกว่า ด้วยกองทัพอากาศถือกำเนิดและวิวัฒนาการควบคู่มากับเทคโนโลยี ปัจจัยด้านเทคโนโลยีนี้ เป็นตัวกำหนดขีดความสามารถในการปฏิบัติการและเป็นพื้นฐานของยุทธวิธีเพราะธรรมชาติของการปฏิบัติการทางอากาศ เป็นการส่งบุคลากรกลุ่มเล็ก ๆ ด้วยยุทธโธปกรณ์ที่มีมูลค่ามหาศาล คือ อากาศยานออกไปปฏิบัติการ ผลสำเร็จหรือความล้มเหลวของแต่ละภารกิจในการใช้กำลังทางอากาศ จึงขึ้นกับกำลังพลทุกสายวิทยาการ ที่ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนและควบคุมให้อากาศยานสามารถทำการบินได้ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย แม้จะมีอาวุธยุทธโธปกรณ์ดีเยี่ยมเพียงใด แต่หากขาดผู้ใช้งานที่มีคุณภาพ ภารกิจก็ไม่มีทางที่จะสัมฤทธิ์ผลสมบูรณ์ได้ ดังนั้นสมรรถนะของกำลังพลจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการพิจารณาอย่างเร่งด่วน กองทัพอากาศ จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนด้านการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ (ชัยวัฒน์ แจ่มดวง, ๒๕๕๕)

ภาพที่ ๑ แสดงปัญหาของงานวิจัย

จากวิสัยทัศน์ กองทัพอากาศต้องการที่จะเป็น
หนึ่งในกองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาคและมียุทธศาสตร์
ของกองทัพอากาศที่จะเสริมสร้างคุณภาพให้พร้อม
ก้าวเข้าสู่ยุคสงครามที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network
Centric Warfare: NCW) การพัฒนากำลังพลเพื่อรองรับ
การเปลี่ยนแปลง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจึงมีความสำคัญ
ยิ่งต่อกองทัพอากาศ การพัฒนากำลังพลทุกระดับให้
มีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงานที่สอดคล้อง
กับสถานะแวดล้อมและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง
เทคโนโลยีในอนาคต (Challenges and Changes)
สมรรถนะของกำลังพลที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Existing
Personnel) ส่วนใหญ่ยังไม่เป็นไปตามสมรรถนะ
ที่คาดหวังของอนาคต อีกทั้งการสรรหาหรือคัดสรร กำลังพล
ใหม่ (New Born Personnel) จำเป็นต้องกำหนด

แนวทางการพัฒนาไว้ เพื่อให้กำลังพลทั้งสองส่วนนี้มี
คุณลักษณะเป็นไปตามสมรรถนะที่คาดหวัง (Expected
Personnel) (ยรรยง คันธสร, ๒๕๕๖) ดังนั้นกระบวนการ
ทัศน์ใหม่ (New Paradigm) จึงจำเป็นต้องเกิดขึ้นและ
ถูกนำมาใช้ในการพัฒนา วางแผนกำหนดแนวปฏิบัติ
หรือการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของ
กองทัพอากาศ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากระบวนการทัศน์ใหม่
ต่อการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ให้มีสมรรถนะในระดับสากล (Smart & World
Class People) ตามวิสัยทัศน์ของกองทัพอากาศ ที่มุ่งสู่
การเป็นกองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาคเพื่อนำไปใช้เป็น
ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากปัญหาและความสำคัญของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

๑. เพื่อทราบองค์ประกอบกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ

๒. เพื่อทราบแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

๑. องค์ประกอบของกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ เป็นพหุองค์ประกอบ

๒. แนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศเป็นความสัมพันธ์ของพหุวิธี

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการหาคำตอบของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดข้อคำถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

๑. องค์ประกอบกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศประกอบด้วยอะไรบ้าง

๒. แนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศเป็นอย่างไร

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ หมายถึง องค์ประกอบของชุดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศและแนวปฏิบัติการบริหารการศึกษา เพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ที่เป็นเทคนิค วิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อควรปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามองค์ประกอบ

ของชุดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และเป็นความเห็นร่วมของหน่วยปฏิบัติ ให้มีการดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ที่ทำให้การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ๑) ด้านสถาบันอุดมศึกษา กองทัพอากาศ (RTAF Higher Education Institute) ๒) ด้านการนำ (Leading) ๓) ด้านการวางแผน (Planning) ๔) ด้านระบบการฝึก ศึกษา (Education and Training System) ๕) ด้านกำลังพล (Personnel) ๖) ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Analysis and KM) ๗) ด้านหน่วยเกี่ยวข้อง (Stakeholders)

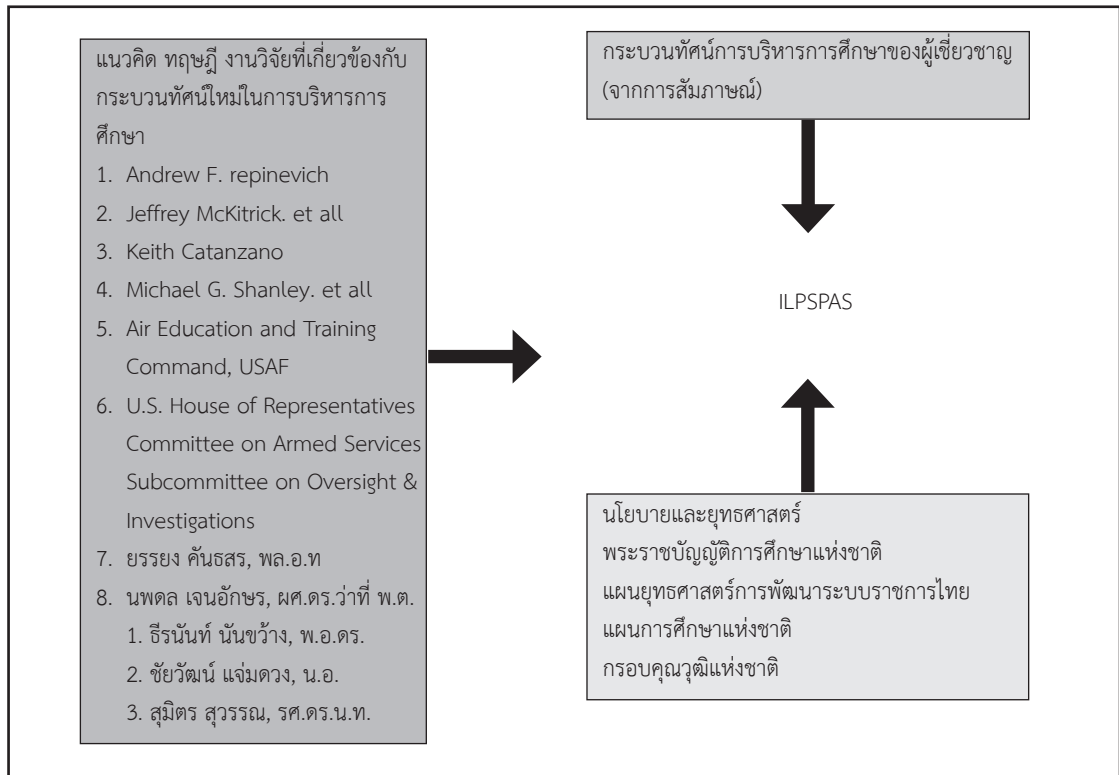
การเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ หมายถึง การผลิตกำลังพลเพื่อบรรจุใหม่ หรือการพัฒนากำลังพลที่บรรจุรับราชการแล้วให้มีสมรรถนะมากยิ่งขึ้นเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นตามเส้นทางรับราชการ หรือการอบรมเฉพาะเพื่อให้กำลังพลปฏิบัติหน้าที่ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้กำลังพลทุกประเภทมีสมรรถนะและคุณลักษณะตามที่กองทัพอากาศต้องการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้เป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการสัมภาษณ์กระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญ จากการศึกษานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านกำลังพลและการศึกษา ในระดับชาติจนถึงระดับกองทัพอากาศ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนทัศน์ใหม่ในการบริหารการศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางทหารในและต่างประเทศประกอบด้วย ๑) ด้านสถาบัน (Institute) ๒) ด้านการนำ (Leading) ๓) ด้านการวางแผน (Planning) ๔) ด้านระบบการฝึก ศึกษา (Education and Training System) ๕) ด้านกำลังพล (Personnel) ๖) ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) และ ๗) ด้านหน่วย

เกี่ยวข้อง (Stakeholders) โดยสามารถใช้คำย่อเป็น
ภาษาอังกฤษว่า ILPSPAS (I=Institute, L=Leading,

P=Planning, S=System, P=Personnel, A=Analysis,
และ S=Stakeholders)

ภาพที่ ๒ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research Methodology) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Method) มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบและแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ตามกระบวนทัศน์ที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ และเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้เป็นข้าราชการสังกัดกรมยุทธศึกษาทหารอากาศทุกระดับในสายวิทยาการทหารการศึกษาและการฝึกและมีผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาทางทหารอากาศเป็นผู้ให้ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแบบมุ่งประเด็น (Content Analysis)

๒. การวิเคราะห์ยืนยันองค์ประกอบกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศใช้สถิติ ดังนี้

๒.๑ การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

๒.๒ การวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

๓. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

(Confirmatory Factor Analysis) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (AMOS) ทำการทดสอบความสัมพันธ์องค์ประกอบ

ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ ๑ ศึกษาค้นคว้าตัวแปรเกี่ยวกับกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ โดยศึกษา วิเคราะห์และสรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ทั้งในและต่างประเทศ แล้วนำข้อสรุปที่ได้มาสังเคราะห์ เป็นบทความที่แสดงกระบวนทัศน์ในงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้เชี่ยวชาญให้ทราบถึงกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารก่อนการสัมภาษณ์

ขั้นที่ ๒ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๒๑ คน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในแวดวงการศึกษาในระดับกองทัพอากาศ ผู้บริหารระดับนโยบายของกองทัพอากาศ หรือเป็นผู้บริหารของสถาบันการศึกษา สังกัดกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) นำข้อมูลจากความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) (อุทุมพร จามรมาน, ๒๕๔๘) ตามประเด็น แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ

ขั้นที่ ๓ การยืนยันองค์ประกอบกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์จากความ

คิดเห็นและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ ยืนยันองค์ประกอบเป็นการนำตัวแปรซึ่งได้มาจากขั้นที่ ๒ มาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อสอบถาม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อกระบวนการตัดสินใจ การบริหารการศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์จากความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ ๔ การวิเคราะห์แนวปฏิบัติตามองค์ประกอบ กระบวนการตัดสินใจการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพล ของกองทัพอากาศในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบ กระบวนการตัดสินใจการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพล ของกองทัพอากาศ มาเข้าที่ประชุมระดมสมอง (Brainstorming Meeting) โดยมีผู้แทนหน่วยที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เข้าร่วมประชุม เพื่อพิจารณาให้ได้ข้อคิดเห็นร่วมกัน (Consensus) ในแนวปฏิบัติของแต่ละองค์ประกอบ กระบวนการตัดสินใจการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพล ของกองทัพอากาศ

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือแต่ละประเภทได้ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัย ดังนี้

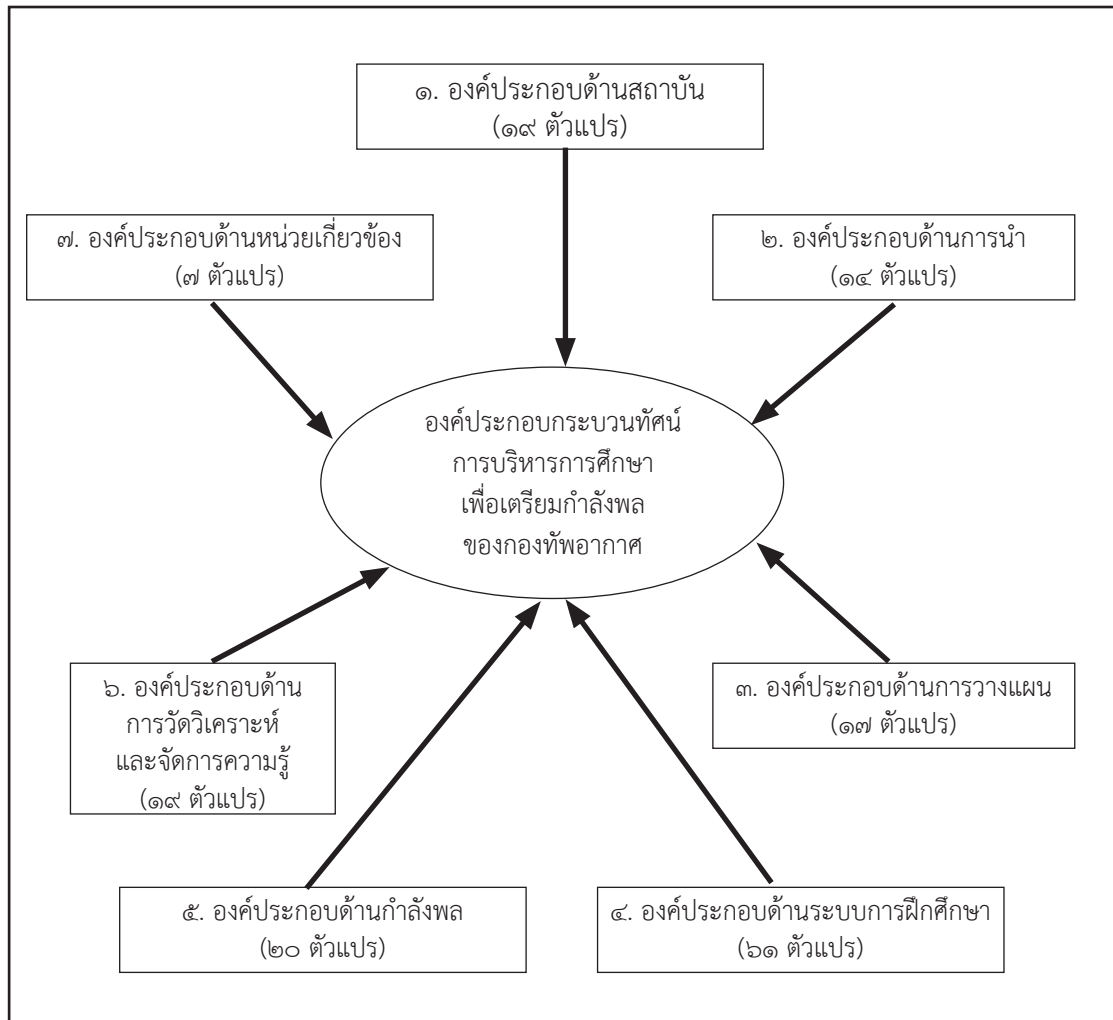
๑. แบบสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิธีการสัมภาษณ์ใช้ วิธีสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ ได้ข้อมูลมากที่สุดและลึกที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หลังจาก

นั้นนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหาแบบ มุ่งประเด็นเพื่อให้ได้องค์ประกอบกระบวนการตัดสินใจ ในการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ

๒. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) การวิเคราะห์ยืนยันองค์ประกอบกระบวนการตัดสินใจ การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ที่ได้ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) โดยนำ ประเด็นองค์ประกอบที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อสรุป จากการศึกษาลักษณะ แนวคิดทฤษฎีและเอกสาร งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ มาสรุปเป็นตัวแปร แล้วนำมาสร้างเป็นข้อกระทงคำถามของแบบสอบถาม ความคิดเห็นวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งผล การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .๙๘๙

ผลการวิจัย

๑. องค์ประกอบกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการ บริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร และจากการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นวิธีผสมผสาน (Mix Method) ในขั้นนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่า มี ๗ องค์ประกอบ จำนวน ๑๔๙ ตัวแปร สรุปได้ดังนี้

ภาพที่ ๓ สรุปลองค์ประกอบกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ
จากการวิเคราะห์เอกสาร และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

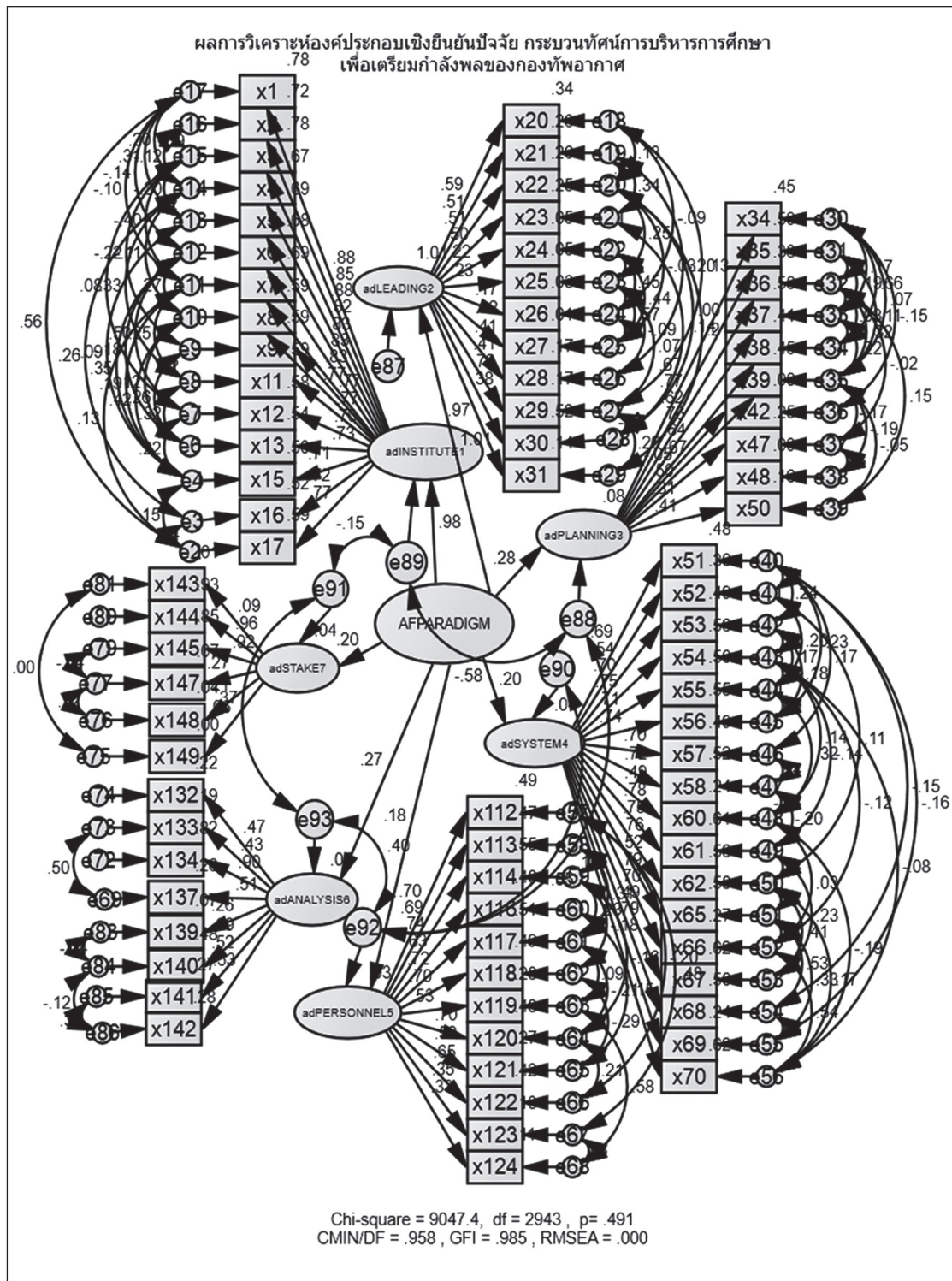
ในลำดับต่อมาได้นำองค์ประกอบกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ จากการวิเคราะห์เอกสาร และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญไปถามกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ทุกระดับในสายวิทยาการทหารการศึกษาและการฝึก วิเคราะห์

ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกับองค์ประกอบกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ๒

องค์ประกอบ คือ ด้านสถาบันกับการนำ และมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๕ องค์ประกอบ คือ ด้านการวางแผน ด้านระบบการฝึกศึกษา ด้านกำลังพล ด้านการวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ และด้านหน่วยเกี่ยวข้อง

๒. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ได้จากแบบสอบถามกับปัจจัยแฝงที่เป็นองค์ประกอบกระบวนทัศน์ทั้ง ๗ องค์ประกอบ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (AMOS) ทำการทดสอบยืนยันองค์ประกอบพบว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมตามโมเดลที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์สรุปได้ว่า องค์ประกอบกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ที่ได้จากการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน ประกอบด้วย

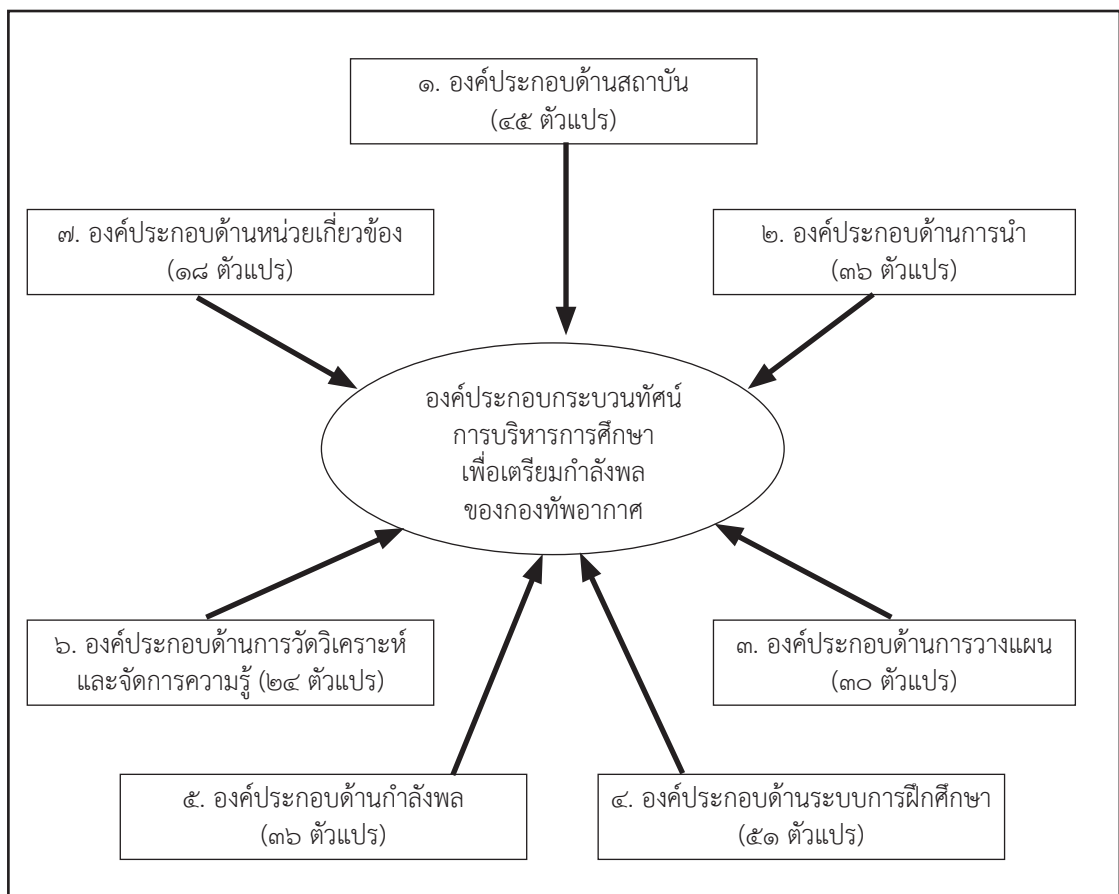
๗ องค์ประกอบ ๘๐ ตัวแปร คือ ๑) ด้านสถาบัน จำนวน ๑๕ ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (Standardized Beta) = ๐.๙๘๒) ด้านการนำ จำนวน ๑๒ ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (Standardized Beta) = ๐.๙๗๓) ด้านการวางแผน จำนวน ๑๐ ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (Standardized Beta) = ๐.๒๘๔) ด้านระบบการฝึกศึกษา จำนวน ๑๗ ตัวแปร ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (Standardized Beta) = ๐.๒๐๕) ด้านกำลังพล จำนวน ๑๒ ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (Standardized Beta) = ๐.๔๐๖) ด้านการวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ จำนวน ๘ ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (Standardized Beta) = ๐.๒๗ และ ๓) ด้านหน่วยเกี่ยวข้อง จำนวน ๖ ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (Standardized Beta) = ๐.๒๐

ภาพที่ ๔ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

๓. แนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ในแต่ละองค์ประกอบ ได้จากการระดมความคิดเห็นของผู้แทนสถานศึกษาและหน่วยต่าง ๆ ในกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ โดยพิจารณาจากความเห็นที่เป็นเอกฉันท์หรือเสียงส่วนใหญ่ นำมาเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ ซึ่งแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศเป็นความสัมพันธ์

ของพหุองค์ประกอบ ทั้ง ๗ องค์ประกอบรวมทั้งสิ้น ๒๔๐ แนวปฏิบัติ โดยแบ่งเป็นแต่ละองค์ประกอบ คือ ๑) ด้านสถาบัน มีจำนวน ๔๕ แนวปฏิบัติ ๒) ด้านการนำ มีจำนวน ๓๖ แนวปฏิบัติ ๓) ด้านการวางแผน มีจำนวน ๓๐ แนวปฏิบัติ ๔) ด้านระบบการฝึกศึกษา มีจำนวน ๕๑ แนวปฏิบัติ ๕) ด้านกำลังพล มีจำนวน ๓๖ แนวปฏิบัติ ๖) ด้านการวัด วิเคราะห์และจัดการความรู้ มีจำนวน ๒๔ แนวปฏิบัติ และ ๗) ด้านหน่วยเกี่ยวข้อง มีจำนวน ๑๘ แนวปฏิบัติ

ภาพที่ ๕ สรุปแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ

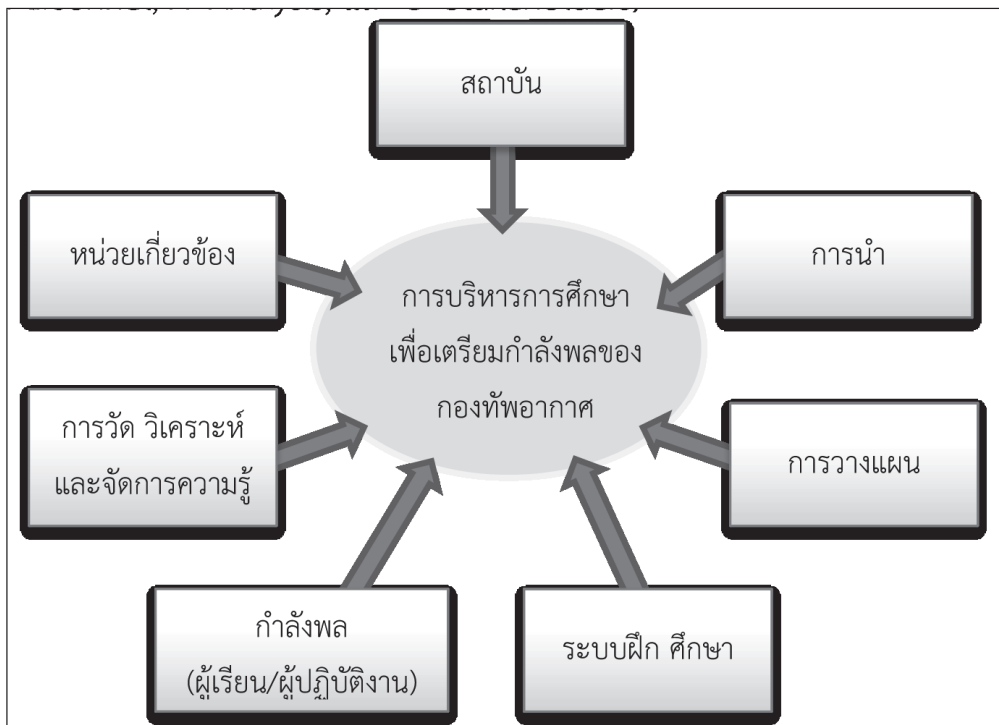
สรุปและอภิปรายผล

องค์ประกอบของกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ เป็นพหุองค์ประกอบ มี ๗ องค์ประกอบสำคัญ คือ ๑) ด้านสถาบัน ๒) ด้านการนำ ๓) ด้านการวางแผน ๔) ด้านระบบการฝึกศึกษา ๕) ด้านกำลังพล ๖) ด้านการวัด วิเคราะห์และจัดการความรู้ และ ๗) ด้านหน่วยเกี่ยวข้อง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกองทัพอากาศเป็นองค์การภาครัฐที่มีความต้องการ การพัฒนาไปสู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สังเกตได้จากวิสัยทัศน์ที่มุ่งเป็นกองทัพอากาศที่ดีที่สุด กองทัพหนึ่งในอาเซียน (One of the Best Airforces in ASEAN) ดังที่ ชัยวัฒน์ แจ่มดวง กล่าวว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการกิจทอ. คือคุณภาพและสมรรถนะของกำลังพล นอกเหนือจากอาวุธ ยุทโธปกรณ์และวิธีการรบ ดังนั้นในการเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ จึงจำเป็นต้องมีสถาบัน ที่เป็นหน่วยงานระดับอุดมศึกษาของกองทัพอากาศ ที่รับผิดชอบในการดำเนินการด้านการจัดการศึกษาให้กับกำลังพลอย่างเป็นระบบ โดยมีการนำโดยผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาที่คุณลักษณะของผู้นำที่ทันสมัยมีความรู้ ความสามารถด้านการฝึกศึกษาและการพัฒนากำลังพล ตลอดจนความสามารถในการใช้เครื่องมือ นวัตกรรมการบริหาร ผ่านกระบวนการวางแผนที่ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ของสถาบัน สอดคล้องกับ นพดล เจนอักษร ที่เห็นว่าองค์กรใดมีผู้นำที่ดี มีความสามารถ นับเป็นโชคดีขององค์กรนั้น ๆ ที่บรรลุปเป้าหมายได้โดยง่าย ในการปรับปรุงระบบการฝึก ศึกษา ให้มีความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและรองรับแนวโน้มของการทหารในระดับสากล ทั้งทางด้านองค์ความรู้ทางด้านการฝึกศึกษา ทางทหาร เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา มีความเข้าใจและเน้นความต้องการด้านปัจเจกบุคคลของกำลังพลทุกนาย สิทธิ ความเท่าเทียมของกำลังพล การพัฒนากำลังพลที่มีทิศทางและมี

แบบแผนใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มาจากการวิเคราะห์ตามหลักวิชา มีความถูกต้อง แม่นยำ เพียงพอและทันเวลา ประกอบการดำเนินกิจกรรมของสถาบันทุกมิติ ใช้ประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศ การจัดการความรู้ มีการวัด วิเคราะห์ สะท้อนความสำเร็จของการบริหารจัดการองค์การ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อสร้างให้สถาบันเป็นต้นแบบขององค์การแห่งการเรียนรู้ โดยมีคุณภาพในการทำงานระหว่างสถาบันฯ กับหน่วยเกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่มีส่วนได้ ส่วนเสีย รวมทั้งให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและสร้างความสามารถทางการแข่งขันในระดับประเทศ และระดับนา ๆ ชาติ มีความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับธรรมาภิบาล และเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๑) ที่มีสาระสำคัญคือการมุ่งเน้นการตอบสนองและสร้างความพึงพอใจ ตลอดจนความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานขององค์การภาครัฐ ซึ่งในเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มีมุมมองของเรื่องสำคัญ ๗ หมวด ในการบริหารและดำเนินงานของส่วนราชการ ได้แก่ ๑) การนำองค์กร ๒) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ๓) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๔) การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ๕) การมุ่งเน้นบุคลากร ๖) การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการและ ๗) ผลลัพธ์การดำเนินการซึ่งสามารถจัดกลุ่มเป็นกลุ่มการนำองค์กร (หมวด ๑, ๒ และ ๓) และ กลุ่มผลลัพธ์ (หมวด ๕, ๖ และ ๗) และทั้งสองกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กันทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านร่วมใหญ่ คือ ลักษณะสำคัญขององค์การ ซึ่งลักษณะสำคัญขององค์การเป็นร่วมใหญ่ครอบคลุมมุมมองทั้งสองกลุ่ม และบ่งบอกถึงบริบทและอธิบายวิธีการปฏิบัติการขององค์การ ตลอดจนสภาพแวดล้อมการดำเนินการ มีความสัมพันธ์ที่สำคัญ คือความสัมพันธ์

ทางตรงของลักษณะสำคัญขององค์การกับกลุ่มการนำองค์การ ที่สอดคล้องกับ นพดล เจนอักษร ที่สรุปไว้ว่า คุณภาพขององค์การขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารหรือผู้นำองค์การ คือหน้าที่ บทบาท อัตลักษณ์ของผู้บริหารและวัฒนธรรมขององค์การ การเปลี่ยนแปลงขององค์การก็ย่อมเกิดขึ้นหรือเป็นผลเนื่องมาจากผู้นำหรือผู้บริหารเป็นอย่างมาก ในภาวะที่สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การมีผู้บริหารที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะนำการเปลี่ยนแปลงจึงถือเป็นโชคิและแต้มต่อขององค์การเป็นอย่างยิ่ง แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงสำคัญของลักษณะสำคัญขององค์การเกิดจากกลุ่มการนำองค์การ ตามผลการวิจัยนี้มีองค์ประกอบที่ปรากฏสอดคล้องตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งสองกลุ่มรวมทั้งลักษณะสำคัญขององค์การ ก็มีสาระสำคัญสอดคล้องกันกับองค์ประกอบด้านสถาบัน

จากผลการวิจัยนี้ พบว่า มี ๗ องค์ประกอบ กระบวนทัศน์ หากสังเกตเพียงชื่อองค์ประกอบ อาจจะเห็นว่าเป็นประเด็นที่ใช้อยู่ทั่วไปในองค์กรต่าง ๆ อย่างไรก็ตามหากได้ศึกษาตัวแปรสังเกตที่ได้มาตามกระบวนการวิจัยนี้ จะพบว่ากระบวนทัศน์ที่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงแนวคิดของการบริหารการศึกษาในกองทัพอากาศไปอย่างสิ้นเชิง โดยผลการวิเคราะห์ยืนยันก็แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบเหล่านี้เป็นที่ยอมรับของนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิรวมทั้งผู้บริหารของหน่วยที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาของ ทอ. ซึ่งเป็นกระบวนทัศน์ดังกล่าวสามารถกำหนดเป็นฐานรากของการบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศสรุปได้ดังภาพที่ ๖ ที่สามารถใช้คำย่อเป็นภาษาอังกฤษเพื่อง่ายต่อการจดจำ คือ ILPSPAS (I = Institute, L = Leading, P = Planning, S = System, P = Personnel, A = Analysis, และ S = Stakeholders)

ภาพที่ ๖ สรุปองค์ประกอบของกระบวนทัศน์การบริหารการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังพลของกองทัพอากาศ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลงานนี้ผ่านทางคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติการกิจของกองทัพอากาศ เพื่อพิจารณานำผลการวิจัยนี้ไปประกอบการทบทวนยุทธศาสตร์กองทัพอากาศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาและการบริหารกำลังพล ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. จัดให้มีหน่วยงานที่เป็นระบบสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในงานวิจัยนี้จะเรียกว่าสถาบันอุดมศึกษากองทัพอากาศ รับผิดชอบด้านการฝึกศึกษาอบรมกำลังพลของกองทัพอากาศทุกระดับ มีศักดิ์และสิทธิ์ในการดำเนินงานด้านการศึกษาของกองทัพอากาศ ตั้งแต่การคัดเลือกผู้เรียนให้การศึกษา และมีอำนาจให้คุณวุฒิจนถึงระดับปริญญาเอก

๒. ออกแบบระบบการฝึกศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสม ต่อเนื่องบรรจบกันของการศึกษาในแต่ละระดับ แต่ละสถานศึกษาในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา กองทัพอากาศ

๓. หน่วยงานด้านการฝึกศึกษา หน่วยงานด้านการบริหารกำลังพล และหน่วยงานผู้ใช้กำลังพล ให้มีการร่วมมือกันศึกษาและกำหนดคุณลักษณะ สมรรถนะของกำลังพลที่ต้องการ ตลอดจนกำหนดความต้องการจำนวน อัตราตำแหน่งและแนวทางความก้าวหน้าตามอัตราตำแหน่งงานนั้น ๆ อย่างเป็นระบบ

๔. หน่วยบริหารกำลังพล หน่วยผู้ใช้กำลังพล ทุกระดับ ทุกหน่วย นำผลการศึกษาจากหน่วยงานด้านการฝึกศึกษากองทัพอากาศ ไปใช้ในการบรรจุ เลื่อนยศ ให้ตำแหน่ง กำหนดเส้นทางความก้าวหน้าของกำลังพล ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบและเป็นธรรม โดยไม่พิจารณาถึงหลักสูตรแรกเข้า มุ่งเน้นสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเป็นหลัก

๕. เปิดโอกาสในการเปลี่ยนสายวิทยาการของกำลังพลที่มีอยู่ทุกระดับ ให้สามารถทำได้โดยการสอบเข้ารับการศึกษิตตามหลักสูตรในสถาบันการศึกษากองทัพอากาศที่กำหนดไว้ตามอัตราตำแหน่งนั้น ๆ ในแต่ละสายวิทยาการ อย่างเท่าเทียมเป็นธรรมโดยไม่จำกัดอายุ

๖. ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยในการฝึกศึกษา

๗. ใช้การวิเคราะห์ขั้นสูง (Advanced Analytics) เพื่อเสนอข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การฝึกศึกษา อบรม

๘. สถาบันอุดมศึกษากองทัพอากาศ พร้อมรับการตรวจสอบและประเมินมาตรฐานการจัดการศึกษา ทั้งโดยหน่วยงานภายในกองทัพ และองค์การวิชาชีพที่หลักสูตรเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์

๙. มีการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้าใจในหลักการ และสามารถจัดการจัดการความรู้ (KM) เพื่อก่อให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ (LO)

๑๐. มีผู้บริหารที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Leader for Change) ที่กล้าหาญ และเสียสละมีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรมและใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รวมทั้งการมีพฤติกรรมของบทบาทผู้บริหารยุคใหม่ที่ให้ความสำคัญกำลังพลผู้ปฏิบัติงานควบคู่กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่กองทัพอากาศ สังคม และประเทศชาติ

บรรณานุกรม

- ชัยวัฒน์ แจ่มดวง. (๒๕๕๕). การพัฒนากำลังพลของกองทัพอากาศเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต. เอกสารวิจัย, วิทยาลัยการทัพอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ.
- ธีรนนท์ นันขำ. (๒๕๕๕). การปฏิวัติกิจการทหาร-การปฏิวัติในกิจการทหาร-RMA-การพัฒนากองทัพสู่ความทันสมัย. สืบค้น เมื่อ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗, จาก <http://www.tortaharn.net/Contents/index.php>
- นพดล เจนอักษร. (๒๕๕๓). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา : Theory and Practice in Educational Administration*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยรรยง คั่นสร. (๒๕๕๖). แนวทางการพัฒนากำลังพลกองทัพอากาศ. การสัมมนาเรื่องแนวทางการจัดการศึกษาวิชาชีพทางทหาร : PME, ๑๙-๒๐ ธันวาคม ณ หอสมุดกองทัพอากาศ. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (๒๕๕๗). *เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ (Public Sector Management Quality Award)*. กรุงเทพฯ : บริษัท วิชั่นพรีนซ์ แอนด์ มีเดีย จำกัด.
- อุทุมพร จามรมาน. (๒๕๕๘). การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัย. สืบค้น เมื่อ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗, จาก <https://www.google.co.th/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv>
- Office of the Secretary of Defense. (2005). *The Implementation of Network-Centric Warfare*. Washington D.C. U.S. : Government Printing Office.